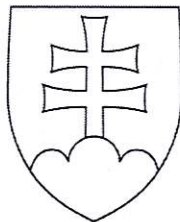

Toto rozhodnutie je ~~platné~~ **platné**
 dňom... 22. 02. 2018...
 a vykonateľné
 dňom... 22. 02. 2018...
 Okresný súd Bratislava I
 dňa... 09. 11. 2018... M

Sp. zn.: 5Co/383/2016 - 492
 IČS: 1115219584

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Považana a členov senátu JUDr. Janky Richterovej a JUDr. Milana Chalupku, v právnej veci žalobcu: **Rapid life životná poisťovňa, a.s. v konkurze**, so sídlom v Košiciach, Garbiarska 2, IČO: 31 690 904, v mene ktorého koná správca podstaty: JUDr. Dana Husťáková, Košice, Žriedlová 3, proti žalovanej: **Slovenská republika**, v mene ktorej koná **Národná banka Slovenska**, IČO: 30 844 789, so sídlom v Bratislave, Imricha Karvaša 1, zast. JUDr. Tomášom Borecom, advokátom v Bratislave, Kozia 20, za účasti intervenienta na strane žalobcu: **AB REAL s.r.o., Košice**, so sídlom v Košiciach, Garbiarska 2, IČO: 31 698 115, zast. JUDr. Petrom Škriečkom, advokátom v Bratislave, Námestie slobody 11, o **náhradu škody**, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I v Bratislave zo dňa 24. júna 2016 č.k. **4C/54/2013-286** takto

r o z h o d o l:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **m e n í** tak, že žalobu žalobcu **z a m i e t a**.

Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100%.

O d ô v o d n e n i e

1 /Žalobca sa žalobou zo dňa 05.03.2013 domáhal náhrady škody z dôvodu, že ako subjekt finančného trhu, ktorého podnikanie podlieha dohľadu nad finančným trhom, požiadal žiadosťou zo dňa 22.03.2007 Národnú banku Slovenska (ďalej len „NBS“) o rozšírenie povolenia na výkon poisťovacej činnosti o poistenie podľa bodov 1 a 3 klasifikácie poisťných

odvetví v životnom poistení spojené s investičným fondom. NBS vydala dňa 18.10.2011 rozhodnutie, ktorým v požadovanom rozsahu rozšírila povolenie žalobcu na podnikanie v poisťovníctve o investičné životné poistenie. NBS tak nerozhodla o žiadosti žalobcu v šesťmesačnej lehote podľa § 29 ods. 2 zákona č. 747/2004 Z.z. V procese, ktorý predchádzal vydaniu rozhodnutia o rozšírení povolenia, NBS najprv požadované povolenie v rozpore so zákonom nerozšírila, ale rozhodnutím zo dňa 24.07.2008, ktoré bolo potvrdené rozhodnutím Bankovej rady NBS zo dňa 24.02.2009, konanie o rozšírenie povolenia zastavila. Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 15.02.2011 bolo rozhodnutie Bankovej rady NBS pre nezákonnosť zrušené a vec vrátená NBS na nové prejednanie a rozhodnutie. NBS po jeho doručení postupovala tak, že požadované rozšírenie povolenia o investičné životné poistenie napokon po viac ako štyroch rokoch povolila. Najvyšším súdom SR konštatovaná nezákonne vytvorená nemožnosť podnikat' zapríčinila podľa žaloby ušlý zisk na strane žalobcu vo výške žalovanej sumy, ktorý bol stanovený na základe odborného stanoviska znalca v príslušnom odvetví. Žalobca si nárok uplatnil v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., pričom žalovanú požiadal o jeho predbežné prerokovanie, táto na žiadosť žalobcu nijakým spôsobom nereagovala.

2/Žalovaná žiadala žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť. Konanie o žiadosti žalobcu bolo rozhodnutím prvostupňového orgánu NBS zastavené z dôvodu, že žiadateľ (žalobca) nepredložil obchodno-finančný plán, ktorý by zohľadňoval požadované rozšírenie jeho povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti a predpokladané umiestnenie prostriedkov garančného fondu ani predpokladanú súvahu, a to ani na základe výzvy orgánu dohľadu. Prvostupňové rozhodnutie bolo na základe rozkladu žalobcu preskúmané Bankovou radou NBS a potvrdené. Na základe žaloby žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia bolo Najvyšším súdom SR rozhodnutie NBS zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. Vo svojom rozhodnutí Najvyšší súd SR dospel k záveru, že požiadavky na doplnenie žiadosti žalobcu na rozšírenie povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti nemali formálnoprávny charakter, ale mali obsahový charakter a nesplnenie týchto požiadaviek nemalo byť dôvodom na zastavenie konania z formálnych dôvodov, ale NBS mala pristúpiť k meritornému preskúmaniu a vyhodnoteniu splnenia či nesplnenia obsahových náležitostí žiadosti a v závislosti od ich splnenia či nesplnenia mala vydať meritorne rozhodnutie vo veci. Následne prvostupňový útvar dohľadu NBS nad finančným trhom uskutočnil nové konanie, ktoré bolo ukončené vydaním nového prvostupňového rozhodnutia, a to na základe vyjadrenia žalobcu, ktorý potvrdil záujem o rozšírenie povolenia v zmysle žiadosti zo dňa 26.03.2007 a tiež na základe doplnených informácií, ktoré mal prvostupňový útvar dohľadu k dispozícii v čase vydania nového rozhodnutia. Nové rozhodnutie NBS teda nebolo vydané až po štyroch rokoch od podania žiadosti z dôvodov na strane NBS, ale z dôvodu na strane žalobcu, ktorý v čase pôvodného konania nepredložil všetky požadované doklady a informácie, resp. tieto doklady a informácie neboli po obsahovej stránke dostačujúce. Nárok žalobcu považovala žalovaná za iluzórny, podložený iba na akomsi odbornom stanovisku, vypracovanom na objednávku žalobcu a ako taký za nereálny, nepreukázaný a neopodstatnený.

3/Rozsudkom zo dňa 22. mája 2014 č.k. 4C/54/2013-208 súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol, konštatujúc, že v danom prípade bol splnený len jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu, a to existencia nezákonného rozhodnutia, za ktoré možno považovať rozhodnutie Bankovej rady NBS zo dňa 24.02.2009 č. GUV-378/2009, ktorým potvrdila napadnuté prvostupňové rozhodnutie NBS č. OPK 701-2/2007 zo dňa

24.07.2008 a zamietla rozklad žalobcu. Uvedené právoplatné rozhodnutie bolo ako nezákonné zrušené rozsudkom Najvyššieho súdu SR a vec bola vrátená na ďalšie konanie, teda spĺňa charakter nezákonného rozhodnutia podľa § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. V danom prípade však žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi uvedeným nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Príčinná súvislosť musí byť priama, bezprostredná a nepretržitá; v zásade platí pravidlo, že nebyť nezákonného rozhodnutia, nevznikla by škoda. V prejednávanej veci bolo rozhodnutie Bankovej rady NBS ako druhostupňového správneho orgánu zrušené z dôvodu, že vec sa mala posudzovať meritórne a konanie nemalo byť zastavené z formálnych (procesných) dôvodov. Ak by aj správny orgán postupoval v súlade s uvedeným záverom vysloveným Najvyšším súdom SR, nie je možné vyvodiť, že by žiadosti žalobcu o rozšírenie povolenia na poisťovaciu činnosť vyhovel. Uvedené vyplýva zo samotných rozhodnutí správneho orgánu, keď nepovažoval žiadosť žalobcu za úplnú, nakoľko žalobca nepredložil ani na výzvu správneho orgánu doklady potrebné k skúmaniu predpokladov pre udelenie súhlasu na rozšírenie povolenia a teda k vydaniu rozšíreného povolenia. Napokon aj v rozhodnutí NBS, ktoré bolo vydané po preskúmaní rozhodnutia v režime správneho súdnictva, boli predpoklady na rozšírenie povolenia skúmané a správny orgán bral do úvahy doklady a informácie ohľadom preukázania splnenia podmienok a predpokladov na vykonávanie rozšírenej činnosti žalobcu. Žiadosti žalobcu následne NBS vyhoveľa, avšak pokiaľ ide o požadované doklady, žalobcu už nevyzývala na ich doplnenie, nakoľko ich mala v tomto čase k dispozícii. Uvedené vyplýva z obsahu administratívneho spisu, keď NBS žalobcu v konaní pri novom rozhodovaní o žiadosti (po vydaní rozhodnutia Najvyšším súdom SR) vyzvala, či naďalej trvá na svojej žiadosti a následne žiadosť posúdila na základe skutočností známych správneho orgánu z jeho činnosti, a to údajov o finančnej situácii a hospodárskych výsledkov účastníka konania, vrátane bilancie aktív a pasív, ako aj výkazu ziskov a strát, predložených NBS účastníkom konania v rokoch 2007 až 2011 v rámci plnenia informačných povinností. Iba z dôvodu, že s odstupom času mal správny orgán informácie potrebné na preskúmanie žiadosti k dispozícii, nebolo nutné vyzvať žiadateľa na ich predloženie, ktoré inak v čase podania žiadosti boli zjavne pre posúdenie a vyhovieenie žiadosti potrebné. Z uvedeného preto nie je možné vyvodiť, že nebyť (zrušeného) rozhodnutia Bankovej rady NBS, došlo by automaticky k vydaniu rozhodnutia o rozšírení povolenia žalobcovi a nedošlo by k vzniku tvrdenej škody. Vzhľadom k uvedenému, keď neboli na vyvodenie zodpovednosti štátu kumulatívne splnené zákonom stanovené podmienky (absencia príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody), súd prvého stupňa žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol bez potreby skúmania splnenia ďalšej podmienky uplatňovaného nároku (samotnej škody).

4/Odvolací Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. novembra 2015 č.k. 5Co/600/2014-243 vyššie označený rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O.s.p. zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. Záver súdu prvej inštancie, že ak by aj správny orgán postupoval v súlade s vyššie uvedeným záverom vysloveným Najvyšším súdom SR, nie je možné vyvodiť, že by žiadosti žalobcu o rozšírenie povolenia na poisťovaciu činnosť vyhovel, keď nepovažoval žiadosť za úplnú, nakoľko žalobca nepredložil ani na výzvu správneho orgánu doklady potrebné k skúmaniu predpokladov pre udelenie súhlasu na rozšírenie povolenia a teda k vydaniu rozšíreného povolenia, súd prvej inštancie oprel len o tvrdenia žalovanej bez opory vo výsledkoch vykonaného dokazovania, čím jednak odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom, tiež

porušil právo žalobcu na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR), imanentnou súčasťou ktorého je i právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky relevantné skutkové a právne otázky, súvisiace s uplatneným nárokom.

5/Súd prvej inštancie teraz, v poradí druhým rozsudkom zo dňa 24. júna 2016 č.k. 4C/54/2013-286 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 5.569.151,90 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75% ročne od 4.3.2013 do zaplatenia, ako aj povinnosť náhrady trov konania, všetko do troch dní od jeho právoplatnosti.

6/Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podala včas odvolanie žalovaná.

7/V priebehu odvolacieho konania dňa 29.5.2017 uzavrel žalobca ako postupca so spoločnosťou AB REAL s.r.o., Košice, so sídlom Garbiarska 2, Košice, IČO: 31 698 115, zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorej predmetom bolo postúpenie pohľadávky, nárok na zaplatenie ktorej je predmetom tohto konania. Súčasne žalobca návrhom doručeným odvolaciemu súdu dňa 15.6.2017 navrhol, aby do konania na jeho miesto ako žalobca vstúpila spoločnosť AB REAL s.r.o., Košice.

8/Rozhodnutím Národnej banky Slovenska č. z. 100-000-044-845, sp. NBS1-000-012-201 zo dňa 14. júna 2017 bola zavedená podľa § 139 ods. 1 písm. I) v spojení s § 147 a nasl. zákona č. 39/2015 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých iných zákonov v znení neskorších predpisov nútená správa nad spoločnosťou Rapid life životná poisťovňa, a.s., do funkcie núteného správcu poisťovne bola vymenovaná JUDr. Irena Sopková.

9/Podaním zo dňa 8.12.2017, doručeným odvolaciemu súdu dňa 15.12.2017, vzal nútený správca poisťovne podaný návrh na zmenu strany sporu na strane žalobcu späť a žiadal, aby súd konanie o návrhu na zmenu žalobcu zastavil.

10/Súd na procesné nástupníctvo neprihliada ex offo, ale len na návrh žalobcu. Nová právna úprava oproti doterajšej právnej úprave v Občianskom súdnom poriadku už vypustila možnosť podania tohto návrhu zo strany toho, na koho boli práva alebo povinnosti, o ktorých sa koná, prevedené alebo na koho prešli.

11/Vzhľadom ku skutočnosti, že žalobca, ktorý pôvodne zmenu strany sporu na strane žalobcu navrhol, vzal tento návrh späť, odvolaciemu súdu neostalo než konanie o návrhu žalobcu na zmenu strany sporu na jeho strane zastaviť (§ 145 ods. 1 v spojení s Čl. 4 ods. 1 CSP), uznesením zo dňa 9. januára 2018 č.k. 5Co/383/2016-458.

12/Okresný súd Košice I uznesením zo dňa 23. januára 2018 pod sp. zn. 31K/28/2017 rozhodol o vyhlásení konkurzu na majetok spoločnosti Rapid life životná poisťovňa, a.s. so sídlom: Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904, za správcu podstaty ustanovil JUDr. Danu Husťákovú, so sídlom v Košiciach, Žriedlová 3. Konkurz sa považuje za vyhlásený zverejnením uznesenia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku (29. januára 2018).

13/Podaním zo 14. januára 2018, doručeným odvolaciemu súdu dňa 23. januára 2018, oznámil svoj vstup do konania na strane žalobcu intervenient - AB REAL s.r.o., Košice, so

sídlom v Košiciach, Garbiarska 2, IČO: 31 698 115, jeho vstup odvolací súd oznámil stranám sporu. Návrh na rozhodnutie o neprípustnosti vstupu intervenienta nebol ani jednou stranou sporu do dňa rozhodnutia odvolacieho súdu podaný.

14/Podľa § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

15/Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

16/Dňom 1.7.2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok, kde sa v zmysle § 470 ods. 1 tohto zákona uplatňuje zásada jeho okamžitej aplikability, podľa ktorej tento zákon platí aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

17/Odvolací súd prejednal odvolanie žalovanej (379, 380 ods. 1 CSP), prihliadol pritom na skutočnosti uvedené v bode 7/, 9/ a 11/ odôvodnenia tohto rozsudku a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vecne správny nie je.

18/Vecnou legitímáciou, či už aktívnou alebo pasívnou, sa v občianskom súdnom konaní rozumie oprávnenie alebo povinnosť strán/účastníkov vyplývajúce z hmotného práva. Vecnú legitímáciu má len tá zo strán, ktorej svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti (pasívna vecná legitímácia). Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Skúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdennej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania a jednou z podstatných otázok, ktoré si súd musí vyriešiť. Postúpenie pohľadávky podľa § 524 a nasl. Obč. zák. zakladá nový záväzok medzi postupníkom a postupcom, obsahom ktorého je prechod pohľadávky z postupcu na postupníka. K platnému postúpeniu pohľadávky v zásade nie je potrebný súhlas dlžníka (§ 524 ods. 1 Obč. zák.), avšak nevyhnutným predpokladom postúpenia pohľadávky vždy je, že musí ísť o pohľadávku určitú, identifikovateľnú a existujúcu.

19/Odvolací súd konštatuje, že predmetom konania v súdnej veci bol nárok žalobcu na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. Vzhľadom na postúpenie pohľadávky, ktorá bola predmetom konania, a platnosť ktorého postúpenia žiadna zo strán nenamietala, stratil žalobca tzv. aktívnu vecnú legitímáciu v spore resp. stratil i procesné právo tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Keďže ku zmene subjektu na strane žalobcu nedošlo, neostalo odvolaciemu súdu než napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť (§ 388 CSP) a v súlade so zásadou, že pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 217 ods. 1 CSP), pre nedostatok tzv. aktívnej vecnej legitímácie v spore na strane existujúceho žalobcu, žalobu zamietnuť.

20/O nároku na náhradu trov rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2, § 255 ods. 1 CSP a v konaní celkom úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v celom rozsahu.

21/Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

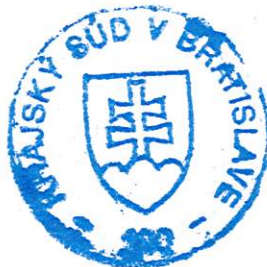
Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znova od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

V Bratislave dňa 30. januára 2018

JUDr. Juraj Považan
predseda senátu

JUDr. Milan Chalupka
člen senátu

JUDr. Janka Richterová
člen senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Bc. Jana Ondrášková